

Várható módosulások a mikrovállalkozásoknak megjelenő LEADER felhívásunkban:

A (projektek) műveletek kizárólag a Mecsekvidék Egyesület működési területén valósíthatók meg (felhívás 2.1.1. pontja alapján).

Előleg igénylésével kapcsolatos

- **Előleg igénybevétele kizárólag önkormányzatnak, vagy egyháznak minősülő kedvezményezettek részére van lehetőség. A mikrovállalkozásoknak erre nincs lehetőségük!**
- Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80 - 83. §-a tartalmazza.

Elszámolható általános költségek:

- **Korlátozottan elszámolható költségek: összesen max. 5%**
Ide tartozik: Tájékoztatás és nyilvánosság (0,5%), műszaki ellenőri szolgáltatás (1%), művelet menedzsment (2,5%), művelet előkészítés (2,5%).
- **Művelet-menedzsment költségek: max. 2,5%**
A művelet megvalósítási időszakában végzett művelet-menedzsment tevékenység szolgáltatás, illetve egyes esetekben személyi jellegű ráfordításai továbbra is elszámolhatók.
- **Művelet előkészítés költségei: max. 2,5%**
A művelet előkészítés több költséget takarhat. Ezek: Környezeti hatásvizsgálat, Engedélyezési dokumentumok, Tervellenőr, Egyéb szakértői tanácsadás díja.
Fentiek alapján a művelet előkészítési időszakában igénybe vett „Egyéb szakértői tanácsadás díja” (pályázati dokumentáció elkészítése, pályázatiírás) elszámolható.

Nem hiánypótolható dokumentumok:

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket kötelezően szükséges csatolni:

- *Építési tevékenység esetén:* az építészeti-műszaki tervdokumentációt, valamint, a felhívás melléklete szerinti nyilatkozat az építési tevékenységekről. Fontos, hogy a támogatási kérelmet benyújtó nevére kell, hogy szóljon a tervdokumentáció!

- *Akadálymentesítés tevékenység megvalósítása esetén, az építészeti-műszaki tervdokumentáció mellé csatolni szükséges a foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó, és/vagy rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő nyilatkozatát arról, hogy az akadálymentesítés megfelel a hatályos OTÉK-ben foglalt követelményeknek, valamint az akadálymentesítés átalakítási tervét is alá kell támasztani szakvéleménnyel.*
- *Építési tevékenység esetén a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a felhívás 6. számú melléklete szerinti nyilatkozatot arról, hogy mely tevékenység minősül építési engedély vagy bejelentés köteles tevékenységnek, és melyek az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységek. A dokumentumban a tervezőnek kell nyilatkoznia, nem az építésügyi hatóságnak.*
- *A beszerzésre kerülő gépekre, eszközökre, technológiákra, valamint az igénybe veendő szolgáltatásokra (kivéve: hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek, közjegyzői díj, könyvvizsgálat, művelet előkészítés, művelet-menedzsment) vonatkozólag három azonos, vagy legalább közel hasonló és összehasonlítható műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett személyétől független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, vagy magyar nyelvű fordítást is tartalmazó a KAP Vhr. szerinti tartalmú árajánlat közül, legalább 1 db árajánlat.*

Felhívjuk a figyelmet, hogy a fenti dokumentumok pótlására nem nyílik lehetőség így, ha a fenti dokumentumok valamelyike nem kerül benyújtásra a támogatási kérelemmel egyidejűleg, az a támogatási kérelem alapjogosultsági vizsgálaton való elutasítását vonja maga után!

Nem hiánypótolható jogosultsági kritérium:

- A kedvezményezettnek/megbízott képviselőjének a támogatási kérelem benyújtása előtt részt kell vennie a HACS munkaszervezete által biztosított kötelező konzultáción az összeállított támogatási kérelem dokumentációjának ellenőrzése céljából.
A kötelező konzultáción való részvételt a munkaszervezet által kiállított és iktatott dokumentum igazolja, melyet kedvezményezett a támogatási kérelemhez mellékel.
A konzultáció a munkaszervezet elérhetőségeinek valamelyikén előre egyeztetett időpontban lehetséges.
A kötelező konzultációra lehetőleg a benyújtási szakaszok megkezdése előtt sort kell keríteni.
Amennyiben a kedvezményezett/megbízott képviselője nem vesz részt a támogatási kérelem benyújtását megelőzően kötelező konzultáción, kérelme nem támogatható.

Benyújtandó dokumentumok változásai:

- *Napkollektoros rendszer, illetve a csatlakozási ponton az összesített – az inverter névleges*

teljesítménye alapján - 50 kVA kiserőművi csatlakozási teljesítményt meg nem haladó napelemes rendszerek esetén nem szükséges a tervezői nyilatkozatot benyújtani. (A kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtása ebben az esetben is szükséges).

Hálózatra termelő, valamint vissz-wattos napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentőt, vagy a szolgáltató által kibocsátott "Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez" tárgyú dokumentumot a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani, melynek dátuma legkésőbb a támogatási kérelemmel kapcsolatos hiánypótlás benyújtásának dátuma lehet.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

- *Engedélyköteles építési és/vagy bányakapitánysági engedélyezéshez* kötött tevékenység esetén az **első érintett kifizetési kérelemhez** mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló végleges építési és/vagy a végleges bányakapitánysági engedélyt, a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt.
- *Csak szereléssel járó technológiák beszerzése*, csak szereléssel járó fejlesztések (például: lámpacsere) esetén elegendő, a technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz, valamint vázrajz benyújtása. Ez esetekben építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtására nincs szükség. Adott technológia vagy fejlesztés esetén - amennyiben a technológiai leírás nem tartalmazza – tervezői, kivitelezői vagy forgalmazói nyilatkozatot kell arról benyújtani, hogy az adott tevékenység megvalósítása csak szereléssel jár, építési elemeket nem tartalmaz (pl. kamera) nem kell építési tervdokumentáció. Továbbá a csak szereléssel járó technológiák beszerzése esetén nem szükséges építési napló és felmérési napló vezetése, illetve műszaki ellenőr alkalmazása.
- Az energiafelhasználás csökkentését célzó tevékenységek esetén elvárás az energiahatékonyság javulás teljesítése. *Energetikai tanúsítványt* szükséges kiállítani az előtte és utána állapotról is (pl. szigetelés, nyílászáró csere), valamint a tervezett állapotra vonatkozóan 9/2023. (V.25.) ÉKM rendelet (a továbbiakban: ÉKM rendelet) szerinti számításokat kell készíteni.

Elszámolhatósági feltételek változásai:

- Legalább egy, legfeljebb három kifizetési kérelmet és egy záró kifizetési kérelmet lehet benyújtani.
- A kifizetési kérelem keretében, ha a kedvezményezett nem természetes személy, akkor *nem nyújthat be készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot.*

- Adószámmal nem rendelkező magánszemély kedvezményezett esetén a kedvezményezett kötelezően vállalja, hogy *a művelet megkezdéséig* egyéni vállalkozóvá, vagy őstermelővé, vagy adószámmal rendelkező magánszeméllyé válik, mely vállalkozás keretében a tervezett gazdasági tevékenység folytatható. A vállalkozás székhelyét vagy telephelyét a HACS tervezési területén kell létrehozni.
- Amennyiben a támogatott művelet keretében a kedvezményezett olyan gazdasági tevékenységet (termék előállítás, szolgáltatás) kíván beindítani, amelyre a támogatási kérelem benyújtásakor megadott tevékenységi forma nem ad lehetőséget, úgy a tervezett tevékenység végzésére jogosító vállalkozás létrehozása, és/vagy adott tevékenység felvétele a vállalkozási tevékenységek közé feltétele a *záró kifizetési kérelem* benyújtásának.
- A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, amely a kedvezményezettől nem független, vagyis olyan szállítótól származik, amelyben a kedvezményezett vagy kedvezményezett tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1 § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében, vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner, vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.
- Továbbá a pályázat beadásakor már érvénytelen ajánlat sem felel meg alátámasztó dokumentumként.
- Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.
- Kizárólagos forgalmazótól származó árajánlat esetén is szükséges 3 db árajánlat, legalább hasonló műszaki paraméterekkel rendelkező másik eszközökről, gépekről.
- Szolgáltatás vásárlása esetén (hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek, közjegyzői díj, könyvvizsgálat, műveletmenedzsment, művelet-előkészítés kivétel) is három árajánlat benyújtása szükséges.

LEADER hozzáadott érték meghatározása, bemutatása és értékelése:

A LEADER hozzáadott értéke a LEADER-módszer megfelelő alkalmazásával elért előnyöket foglalja magába, összehasonlítva azokkal az előnyökkel, amelyek a módszer alkalmazása nélkül is elérhetőek lettek volna.

Példa: Egy egyszerű beruházási támogatásnak, mely más programból/intézkedésből is támogatható lehetne, nincs LEADER hozzáadott értéke. Ugyanakkor, ha egy beruházás a LEADER program keretében olyan módon valósul, hogy annak eredményéből további társadalmi előnyök származnak, akkor annak kapcsán értelmezhető a hozzáadott érték.

A hozzáadott értéknek minden támogatott művelet esetében igazoltnak kell lennie, ezért kiemelten fontos a műveletek, művelettervek ennek megfelelő kidolgozottsága. Annak érdekében tehát, hogy a LEADER hozzáadott értéke értékelhető legyen a HACs-ok által, fontos, hogy a pályázati anyagokban is egyértelműen megjelenjenek olyan elemek, melyek mérhetővé teszik azt. (A LEADER hozzáadott értékről külön dokumentum kerül megjelenésre a Felhívás 4. számú melléklete.)

Pályázatok jogszabályi hátterei, a 2023-2027 időszakban:

- **54/2023. (IX. 13.) AM** rendelet a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről: (továbbiakban VHR)<https://kap.gov.hu/hazajogszab%C3%A1lyok>
- **ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ** a 2023 - 2027-es programozási időszakban a KAP Stratégiai Terv alapján meghirdetett pályázati felhívásokhoz (ÁÚF): <https://kap.gov.hu/auf>

Változások a pályázatokban:

- **A kedvezményezettnek a támogatási kérelem mellékleteként művelettervet szükséges benyújtania a felhívás 7. és 8. mellékletei alapján.**
- Gazdaságfejlesztési célokra csak mikrovállalkozásoknak minősülő szervezetek pályázhatnak, tehát ha a kedvezményezett - 2004. évi XXXIV. törvény (továbbiakban KKV. tv.) 3§ (3) pontja szerint - összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb (egész évre vonatkoztatva), és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg. A minősítés során a támogatási kérelem benyújtását megelőző 2 lezárt gazdasági év adatai kerülnek figyelembevételre.
- Minden esetben 24 hónap lesz a műveletek megvalósítás ideje. Ez a Támogató okirat átvételét követő naptól kerül számításra. A záró kifizetési kérelem benyújtásának végső határideje a támogató okirat átvételét követő naptól számított 24 hónap utolsó napját követő 30 nap. A művelettervben plusz pontokért a Kedvezményezett nyilatkozhat, ha ennél rövidebb idő alatt valósítaná meg a műveletét, azonban ezt komolyan meg kell fontolni, mert ha valami oknál fogva nem tudja befejezni a műveletet a pontokért vállalt határidőn belül, az szankciókat von maga után.

Változások a megvalósításban:

- A művelet keretében kizárólag olyan első üzembe helyezésű, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított *legfeljebb három éve gyártott* gép, eszköz, technológiai berendezés beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.

Művelet megkezdése:

- A művelet részét képező gép/eszköz/technológia/berendezés/szolgáltatás beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a *felhívás megjelenését követő napnál*.
- Vagyis a kizárólag eszközbeszerzést (beleértve a csak szereléssel járó technológiák beszerzését is) és/vagy szolgáltatás megrendelést tartalmazó művelet megvalósítását a kedvezményezett saját felelősségére megkezdheti a felhívás megjelenését követő napon, de az nem minősülhet fizikailag befejezettnek a támogatási kérelem benyújtása napján.
- *Építési tevékenységet is tartalmazó művelet esetén* a művelet részét képező gép / eszköz / berendezés / anyag / szolgáltatás beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma sem lehet korábbi a *támogatási kérelem benyújtását követő napnál*.

Összességében az új pályázataik kapcsán kérjük pályázóinkat, hogy:

- Legyen rövid, jól elkészített művelettervük az útmutatónak megfelelően kitöltve.
- A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdéseknek megfelelő válasszal ki kell tölteni!
- A LEADER hozzáadott érték meghatározhatóságához kapcsolódóan fogalmazzák meg, milyen térségi, helyi probléma megoldását segíti elő a művelet, mi fog előnyére változni, mi lesz az eredménye a helyi közösségek számára.
- Ellenőrizték le, hogy a megvalósítási hely tulajdonviszonyai rendben vannak-e. Amennyiben hatósági engedély szükséges a művelethez, annak feltételeiről tájékozódjanak.
- A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.
- Eszközbeszerzésnél pedig, mivel minden esetben szükséges három árajánlat a reális piaci ár igazolásához, kezdje el ennek előkészítését. (Kizárólagos forgalmazó esetén is!)
- **Körültekintően válasszák ki pályázatírójukat, projektmenedzserüket.**